

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

217. Qualiter probandus concubinatus, & qualiter admittatur accusatio contra tales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

nem juris communis: nimirum *c. si autem*, non expectatâ seu servatâ formâ dicti decreti; hoc enim positum est in arbitrio iudicis; cum Concil. expressè præferret alias pœnas à SS. Canonibus impositas, *Garc. n. 186. Lott. n. 154.* juxta declar. 1. *ad cit. c. Trid.* Neque tamen confundi debet quo ad executionem hic uterque modus procedendi, vel secundum formam juris communis; vel ad formam Tridentini gradatim; si enim eligat procedere secundum formam decreti, unica sufficiet monitio pro unoquoque gradu comminatæ pœnæ; si autem eligat procedere secundum formam juris communis ad penam per illud statutam, quæ est privationis beneficiorum propter incorrigibilitatem. *c. si autem*, non est dubium, exigi trinam monitionem, ut clarè in illo textu declaratur, & in *c. 2. de cohabit. cler. & mul. Lott. nu. 153.* Secundò observandum ex *Castrop. loc. cit.* & qui ab eo citatur *Guttier. can. qq. l. 2. c. 7. à n. 13.* quòd hæc procedant in concubinato cum ea, quæ vinculo nullo consanguinitatis, affinitatis, religionis ligata; aliàs enim, si aliquam ex his circumstantiis habeat, non esse necessariò dictum ordinem observandum, sed deponi posse tales & beneficiis privari. Tertiò observandum etiam, quòd graviter conqueritur *Garc. à n. 187.* quòd et si Pius V. in sua constitutione in Bullario s. locorum Ordinariis in virtute S. Obedientie præcipiat, ut juxta *Trid.* statuta procedant contra concubinariorum, reddituris sibi ac Deo, si id non fecerint, rationem; hi tamen ea non observent, seu observari curent, sed semper contra eos utantur pœnis pecuniariis etiam sibi bis, tertiò, aut pluries deliquerint, ità ut census annuum à concubinariis extorquere allaborent; quia nullam reus pertimescit culpam, maxime concubinariorum & carnalis, quam redimere nummis potest.

Questio 217. Qualiter probandus concubinatus, & qualiter admittatur accusatio contra tales?

1. **R**espondeo ad primum: Primò ad effectum privationis necessaria est plena & concludens probatio concubinatûs, etsi civiliter ageretur; nec sufficit probatio de publica voce & fama. *Tond. loc. cit. nu. 13. Garc. loc. cit. n. 184.* juxta *decis. Rotæ supra cit. in Tull. monasterii.* Secundò: etsi, ut sufficienter dicatur probatus concubinatus, multa requiratur *Farinacius, de delictis carnis. q. 138. n. 8. & seq.* non tamen ea omnia requiruntur in clerico; sufficit enim probare consuetudinem peccandi in domo propriâ vel alienâ. *Tond. loc. cit.* citans *Riccium, in pr. fori Ecclesiast. decis. 361. n. 6. Farinac. ubi antè n. 86. & Rotam, decis. 55. n. 1. & 139. nu. 1. p. 5. recent.* Tertiò: pro justificatione hujus objectûs non sufficit probare cohabitationem, sed debet probari ipse concubitus. *Lott. nu. 148.* citans *Natt. conf. 559. n. 3.* non tamen necesse est justificare, quòd fuerit domi propriæ detenta, aut etiam affectione quâdam maritali; etsi enim in hoc deficit proprietas hujus nominis concubinatûs secundum jus civile: non tamen deficit forma concubinatûs ad effectum punitionis. *Lott. n. 149. & 150.* citans *Decian. tr. crim. p. 2. c. 2. n. 2. Diaz, in pr. crim. c. 79. & Rot. in Metensi juris corrigendi. 19. April. 1627.*

2. **R**espondeo ad secundum primò: qualitercunque moveatur actio super concubinato, aut alio

vicio carnis, etiam ubi urgeret jus singulare mandans de juri clerico à beneficio, nisi ea actio in tempore proponatur, facile elideretur præscriptionis exceptione, cum vitia carnis in foro externo quinquennio præscribantur, juxta *cit. Rotæ decis. in Metensi.* & per *l. si mariti. §. prætoræ. ff. ad legem Iuliam, de adulterio.* & in specie de concubinato, *Farinac. conf. 80. n. 18. l. 1. Lott. n. 154.*

3. **S**ecundò: parochiani ratione sui interesse in percipiendo à tali Sacramenta, & patroni, etiam laici, quia vellent præsentare alium, omnino admittuntur ad accusandû. *Garc. cit. n. 186. Lott. 155.* juxta *declar. 1. ad cit. loc. Trid.* Neque quoad hoc vis obstat, quòd sint laici aut viles personæ; nam super alio non inest, quam ut removeatur à beneficio, & ad id relinquunt accusationem suam & actionem; nihil est, quò minus hujusmodi accusatio & actio sit legitima, ut ex *Federico de Senis. Lott. n. 156.* est enim actio popularis, quæ, dum civiliter intentatur, nititur solo interesse, ut propterea non tantum cuilibet de populo, sed etiam cuilibet habenti interesse ex vicinia competere possit. *Lott. cit. n. 156.* citans *Ferret. conf. 18. n. 2. apud Mandos. ad Lap. allegat. II.*

Questio 218. An, & qualiter inducatur privatio seu vacatio beneficii ob perjurium?

1. **R**espondeo primò: Licet perjurus sit inhabilis ad beneficia obtinenda, ità ut collatio & institutio perjuro facta sit ipso jure nulla. *Parif. l. 4. q. 3. num. 10. & 11.* juxta *c. querelam. de jurejurand. c. constituit. de appell. c. cum nostris. de prabendis.* quos textus, uti & *Decium, in c. dilectus. de except. & Villalob. in coll. communium opin. l. p. n. 76.* citat *Parif.* nullum perjurium, quamvis gravissimum, inducit privationem beneficii ipso jure, *Castrop. de benef. d. 6. p. 3. §. 8. n. 8. Azor. p. 2. l. 7. c. 18. 6. quare perjurum. Garc. p. 11. c. 10. n. 160.* citantes pro hoc *Covar. in c. quamvis pactum p. 1. §. 7. n. 3. Abb. Felii. in c. 2. de rescript. Selv. p. 3. q. 2. num. 70. Suar. de relig. tom. 2. tr. 5. l. 3. c. ult. nu. 6. 17. 21.* ac dicentes, esse communiorum contra *Rebuff. de pacis. poss. à n. 269. aliàs 223.* sed privari potest. *Garc. Azor. ll. cit. Parif. l. 5. q. 6. n. 65.* dicens esse communiorum, & citans *Felii. in c. ex parte. de rescript. Jul. clar. l. 5. receper. sent. §. perjurium.*

2. **R**espondeo secundò: sed neque ob perjurium quodcumque privandus quis est beneficio, sed solum ob perjurium judiciale, seu factum in iudicio. *Castrop. Azor. loc. cit. Garc. nu. 168.* citantes *Rebuff. ubi antè. Staphil. de liter. grat. tit. de vac. mod. vacationis. §. quando quis veniat privandus. à n. 6. Diaz. in pr. crim. c. 92.*

Questio 219. An, & qualiter inducatur vacatio propter blasphemiam?

Respondeo: quidquid sit de jure communi, quòd olim privabatur beneficio blasphemus, etsi quis per capillum. *22. q. 1.* non quidem omnis, sed qui nefariis maledicti generibus Deum, vel Sanctos impetebat. *Castrop. loc. cit. nu. 9. Azor. loc. cit. §. qui maledictum. Parif. l. 5. q. 6. n. 65.* Quicquid inquam sit de jure illo antiquo, quòd aliqui quoad hanc privationis pœnam consuetudine abrogatam contendebant. *Azor. loc. cit. hodie dum Leo X. constituit. sua edita in Concil. Lateran. sess. 9. de eo sic statuit, ut quicumque Deo palam seu publice maledixerit, contumeliosisque & obicenis verbis*

D. N. Jo.